

UCHWAŁA NR LII/664/2022

RADY MIEJSKIEJ LESZNA

z dnia 28 kwietnia 2022 r.

w sprawie uczczenia 475. rocznicy nadania praw miejskich Lesznu

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559) uchwala się co następuje:

§ 1. Rada Miejska Leszna postanawia uczcić 475. rocznicę nadania praw miejskich Lesznu oraz wyrazić podziękowanie i wyrazy szacunku dla wszystkich mieszkańców miasta, których codzienna praca i poświęcenie były podstawą bytu „Naszej Małej Ojczyzny”. Wyrazy szczególnej wdzięczności Rada Miejska Leszna kieruje do Rodu Leszczyńskich oraz pierwszych Rajców Leszna, którzy to doprowadzili do formalnego powstania miasta.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej Leszna

Tomasz Malepszy

Uzasadnienie do UCHWAŁY NR LII/664/2022
Rady Miejskiej Leszna
z dnia 28 kwietnia 2022 roku
w sprawie uczczenia 475. rocznicy nadania praw miejskich Lesznu

Rada Miejska przypomina i podkreśla bogatą i złożoną historię Leszna w 475. rocznicę nadania praw miejskich Lesznu (1547-2022). Rada Miejska przywołuje barwne i złożone dzieje tego szlacheckiego grodu, założonego przez zasłużony dla historii Polski ród Leszczyńskich. Pierwsze znane pisane wzmianki o Lesznie pochodzą z 1393 roku, ale dzięki badaniom archeologicznym wiemy, że jest najprawdopodobniej co najmniej o dwa wieki starsze. W dniu 30 kwietnia 1547 roku w Krakowie, król Zygmunt I Stary – na prośbę Rafała Leszczyńskiego – wydał przywilej lokacyjny dla miasta Leszna, które wcześniej było wsią rycerską. Wydarzenie zapoczątkowało nowoczesny rozwój miasta, leżącego na terenie pogranicza wielkopolsko-śląskiego. Leszno stało się wówczas ważnym ośrodkiem wielokulturowym, tolerancyjną przystanią dla różnowierców uciekających przed religijnymi prześladowaniami. Do Leszna przybyła liczna grupa braci czeskich, którzy utworzyli słynne gimnazjum, znane – za sprawą działającego i wykładającego tu słynnego pedagoga Jana Amosa Komeńskiego – nie tylko w Polsce, ale i w całej cywilizowanej Europie. Schronienie w Lesznie znaleźli też luteranie uciekający ze Śląska i Niemiec po Wojnie Trzydziestoletniej. Dzięki uchodźcom, często znakomitym rzemieślnikom, Leszno przeżyło okres ogromnego rozkwitu. Zgodnie współistniały tu aż cztery różne wyznania: katolicy, luteranie, kalwini i żydzi; różne języki i zwyczaje. Od XVII wieku, aż do czasu rozbiorów, Leszno było – zaraz po Poznaniu – drugim co do wielkości i znaczenia miastem Wielkopolski. W swojej bogatej historii Leszno kilkakrotnie trawiły pożary (1656, 1707, 1767, 1790), które kładły każdorazowo kres latom rozkwitu i sukcesów. Miasto odradzało się, ponosząc wraz z jego mieszkańcami trud odbudowy. Leszno było rodową ostoją dwukrotnego króla Polski Stanisława Leszczyńskiego, który w kolejnych latach we Francji dał się poznać jako wybitny mecenas sztuki i kultury. Z rąk Leszczyńskich w XVIII wieku miasto przeszło w ręce polskiego arystokraty i saskiego polityka Aleksandra Józef Sułkowskiego. Leszno należące do dóbr Sułkowskich nadal pozostawało jednym z wielu miast szlacheckich Wielkopolski. W 1793 roku Leszno znalazło się w granicach Prus. W kolejnych dziesięcioleciach, stało się niezależnym i w pełni samorządnym ośrodkiem municypalnym, a dzięki szeroko zakrojonym inwestycjom o charakterze publicznym, na przełomie XIX i XX w. przeszło swoistą modernizację, prowadzącą ku nowoczesności. Rozwijała się świadomość narodowa różnych grup mieszkańców, prowadząc do zachwiania tradycyjnego współżycia, a mająca swe podłoże także w działaniach germanizacyjnych zaborcy. Do odrodzonej po I wojnie światowej Polski, Leszno wróciło 17 stycznia 1920 roku, na mocy Traktatu Wersalskiego. Leszno stało się w dwudziestoleciu międzywojennym ważnym miastem pogranicza, z dużym garnizonem wojskowym, prężnie rozwijającym się handlem i przemysłem. Leszna nie ominął dramat okresu II wojny światowej i okupacji niemieckiej (1939-1945). Po II wojnie

światowej Leszno, mimo funkcjonowania w warunkach niedemokratycznego ustroju i narzuconej centralnie zarządzanej gospodarki, poprawiało warunki bytowe jego stale zwiększającej się liczby mieszkańców. Kolejną, już znacznie bliższą naszym czasom cezurą, były lata 1975-1998, kiedy to Leszno stało się siedzibą powstałego województwa leszczyńskiego, a od 1999 roku – po przeprowadzonej w Polsce reformie administracyjnej – Leszno stało się miastem powiatowym. Współczesne Leszno to między innymi liczne zakłady pracy, obiekty sportowe, przestrzeń do spędzania wolnego czasu oraz – kontynuowane z powodzeniem – tradycje edukacyjne i kulturalne. Po demokratycznych przemianach ustrojowych 1989 roku, po wstąpieniu w 2004 roku Polski do Unii Europejskiej, Leszno staje się miastem aktywnym, nowoczesnym i w kolejnych latach dążącym do dynamicznego rozwoju.

Rada Miejska pragnie wyrazić podziękowania i wyrazy szacunku wszystkim kolejnym pokoleniom Leszczynian, którzy przez wieki tworzyli codzienną pracę i poświęceniem historię, tradycję Leszna, pozostawiając trwałe ślady swej egzystencji.